

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / עיש צ'ריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

השלמה לתואר ראשון בסייעוד

התמודדות עם אתגרי המוגבלות (סיעוד שיקומי)

תשע"ג - סמסטר א'

מרכזת הקורס: ד"ר זיוה שפירא Ph.D., R.N.

דואר אלקטרוני: ziva.s29@gmail.com

פלפון: 0543444677

דרישות קדם: אין

תיאור הקורס:

הקורס מתמקד בהבנת הסטודנט את בריאותם התפקודית של המטופלים ומשפחותיהם. הסטודנט יפתח רגישות למחסומי עמדה, תנאים פיזיים וארכיטקטוניים שהחברה מציבה בפני אנשים עם מחלות כרוניות ומוגבלויות.

מטרות הקורס:

הסטודנט יתמקד בתיאוריות ומודלים של שיקום בכלל ושיקום סיעוד בפרט וישומן בעשייה הטיפולית. ירכוש ידע והבנה בשיקום פיזי, משפחתי, חברתי, כלכלי ותעסוקתי של אוכלוסיות עם מוגבלות פיזית, מנטאלית ו/או קוגניטיבית.

יעדי הקורס:

- עם סיום הקורס, הסטודנט יהיה מסוגל:
1. לזהות את תפקיד האח/ות השיקומי/ת בסביבות שיקומיות שונות.
 2. לדון במושגים, מודלים ותיאוריות החינוכיות לתפקיד הסיעוד השיקומי.
 3. להשלים אמדן סיעודי תפקודי-בריאותי מקיף כדי לתת מענה לצרכים הייחודיים והרב-ממדיים של המטופלים השיקומיים.
 4. ליישם את עקרונות ושיטות השיקום לטיפול הסיעודי במהלך החיים.

5. לזהות כיצד מערכות ערכים ושונוות תרבותית משפיעות על התהליך השיקומי.
6. להשלים אומדן תפקודי, בריאותי סיעודי מקיף כדי לתת מענה לצרכים הייחודיים והרב-ממדיים של המטופלים השיקומיים.
7. ליישם את עקרונות השיקום במצבים המייצגים דפוס של בריאות תפקודית חסרה אצל מטופלים בעלי שינויים בריאותיים ארוכי טווח.
8. להשלים אומדן קהילתי במסגרת ההקשר השיקומי.
9. לדון בנושאים אתיים, משפטיים ומעשיים, המשפיעים על שירותי השיקום בסביבת השירות הרפואי העכשווי.

שיטות הוראה: הרצאות/דיונים, עזרי מולטימדיה, מרצים אורחים, תרגילים / חקר מקרים, מצגות של סטודנטים, פרויקט (סיור בקהילה).

דרישות הקורס:

- א. הערכת סיור בקהילה נבחרת לצורך זיהוי מחסומים ארכיטקטוניים %40
- ב. מצגת על נושא שיקומי + הערכה תפקודית סיעודית %60

מדיניות הקורס:

1. נוכחות חובה ב %80 מהשיעורים..
2. גניבה ספרותית (העתקת עבודות) אסורה בהחלט ונחשבת לעבירה אקדמית חמורה.
3. יש להגיש עבודות בכתב בתאריך ההגשה שנקבע להן. בקשה לדחיית מועד ההגשה יש להגיש לפני תאריך ההגשה המיועד.

נושאי הקורס:

- א. יסודות הסיעוד השיקומי
- ב. היקף השיקום: פרספקטיבה היסטורית, פרספקטיבה פילוסופית, הגדרות
- ג. הבסיס התיאורטי של שיקום
- ד. הצוות השיקומי
- ה. עבודה מקצועית של סיעוד שיקומי: יסודות הסיעוד השיקומי, הגדרה, פילוסופיה, מטרות

- תהליך ביצוע אמדן: אמדן דפוסי בריאות תפקודית .
1. אמדן של דפוסי בריאות תפקודית: תפישת הבריאות וניהול הבריאות
 2. מחסומים ארכיטקטוניים בקהילה לאנשים מוגבלים.
 3. סטרס והתמודדות עם מחלה כרונית / נכות / מוגבלות:
 4. סגנון התמודדות. התמודדות יעילה. עמידות בפני לחצים (stress inoculation)
 5. שרותי השיקום בישראל

הנחיות לעבודות:

הערכת סיור בקהילה נבחרת לצורך זיהוי מחסומים ארכיטקטוניים: מועד ייקבע

- השתמש בפרק 5 בספרו של Hoeman לפרטים ספציפיים באשר לאומדן קהילתי.
1. קרא את פרק 5 בחומר הלימוד לפרטים ספציפיים באשר לאומדן קהילתי כרקע למטלה זו.
 2. בחר קהילה לביצוע ההערכה.
 3. צלם תמונות של הסיור בקהילה המיועדת.
 4. ערוך סקירה כללית של הקהילה עליה מבוצע האומדן.
 5. זהה את המחסומים הארכיטקטוניים עבור אנשים עם מוגבלויות.
 6. הצג פתרונות ריאליים אפשריים למחסומים שזיהית כקיימים בקהילה.

מצגת: מועד אישי

- מטלה זו תהיה מצגת רשמית בפני כל הכיתה. המצגת תוגבל ל 25 דקות.
1. בחר מטופל פוטנציאלי לשיקום (יש לקבל אישור מהמרצה לתחום השיקום הנבחר) קבל הסכמתו לבצע הערכה למצבו.
 2. בצע אומדן תפקודי (פיזי, קוגניטיבי, נפשי חברתי).
 3. הצג אינפורמציה רקע הקשורה למטופל.
 4. זהה את הבעיה הרפואית ואת שלב המוגבלות
 5. תאר את התהליך השיקומי שעבר / שעליו לעבור
 6. סיכום ומסקנות (יישום בסייעוד השיקומי).
 7. רשימת מקורות

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / עיש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

ארגן את המצגת כך שיהיה לה באופן ברור: מבוא, תוכן עיקרי, סקירה של הידע שנרכש בקשר לסייעוד שיקומי, סיכום ומסקנות (יישום בסייעוד שיקומי). מצופה מהסטודנט להרחיב את המצגת מעבר למידע הרפואי, כירורגי, סיעודי שקיים בספרי הלימוד בנושא. הם מהווים נקודת התחלה מצוינת, אבל האספקטים השיקומיים הם שיקבעו את רוב הקרדיט, לכן הקפד לשייך את המצגת לנושאים, עקרונות ותחומים מעשיים הנידונים בשיעור בהקשר של סיעוד שיקומי. מלבד ספר הלימוד כדאי לך להשתמש במגוון מקורות כדי לחקור לעומק את הטיפול במטופלים. מקורות אלה כוללים חומרים שהתקבלו מארגונים המטפלים בתנאים או נושאים הקשורים למחלה ספציפית, ארגונים המספקים תמיכה למטופל ולמשפחתו, מגזינים, מאמרים בעיתונים, אתרים באינטרנט או תקשורת אישית עם אנשים החיים עם המוגבלות שבחרת בה כנושא. יש לצרף העתקים של מאמרים ששימשו כסימוכין להעתק שיינתן למרצה.

אנא הרגיש חופשי לקבוע פגישה עם המרצה, לאחר שעשית עבודה ראשונית כלשהי, במידה ויש לך שאלות.

ביבליוגרפיה:

Hoeman, Shirley P. (2002). *Rehabilitation Nursing: Process and Application*.

St. Louis: Mosby

Douglas, Kirk (2002). *My Stroke of Luck*. William Morrow

Miller, Judith. (2000). *Coping with Chronic Illness: Overcoming*

Powerlessness F.A. Davis Co., Philadelphia

Roy, Travis and E.M. Swift. (1998). *Eleven Seconds: A Story of Tragedy,*

Courage & Triumph. Warner Books

www.aisrael.org

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / עייש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing